

**Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. завідувача кафедри

Ольга ТУРКО

Протокол № 1 від 01 вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

Рівень вищої освіти **другий (магістерський)**

Галузь знань **А Освіта**
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність **A2 «Дошкільна освіта»**
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма **«Дошкільна освіта»**
(найменування освітньої програми)

2026 – 2027 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми дошкільної освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дошкільна освіта» за спеціальністю А2 «Дошкільна освіта» галузі знань А Освіта.

Розробник:

Янкович Олександра Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Дошкільна освіта
2	Спеціальність	A2 Дошкільна освіта
3	Галузь знань	A Освіта
4	Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
5	Форма навчання	Очна (денна), дуальна; заочна
6	Статус дисципліни	Обов'язкова
7.	Мова навчання	Українська
8	Курс	1
9	Семестр	1
10	Обсяг дисципліни в кредитах	4
11	Загальна кількість годин	120
12	Кількість змістових модулів	2
13	Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 46, заочна форма – 24
14	Лекції (год.)	Денна форма – 20, заочна форма – 16
15	Практичні заняття	Денна форма – 26, заочна форма – 8
16	Самостійна робота (год.)	Денна форма – 74, заочна форма – 96
17	Вид ІНДЗ (год.)	Проект (мультимедійна презентація)
18	Форма підсумкового контролю	Екзамен (1 семестр)

Частка годин аудиторних занять становить::

для денної/дуальної форми навчання– 38,3 % до 61,7 %

для заочної форми навчання – 20 % до 80 %.

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми дошкільної освіти» належить до циклу професійної підготовки та є невід'ємною складовою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього фахівця дошкільної освіти.

Метою вивчення дисципліни «Актуальні проблеми дошкільної освіти» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системних науково-теоретичних знань та практичних компетентностей щодо сучасних тенденцій, викликів та інновацій у сфері виховання дітей раннього та дошкільного віку; розвиток готовності до практичного застосування нормативно-правової бази галузі, а також виявлення, інтерпретації та інтеграції передового педагогічного досвіду і результатів сучасних наукових досліджень у практичну діяльність закладу дошкільної освіти.

3. Компетентності та результати навчання

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми дошкільної освіти» передбачає формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

СК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми дошкільної освіти» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

ПРН 1. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН 7. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН 8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

4. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальні дисципліни «Педагогіка дошкільна», «Історія дошкільної педагогіки» є пререквізитами до освітнього компоненту «Актуальні проблеми дошкільної освіти».

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми дошкільної освіти у контексті Нового державного стандарту дошкільної освіти (2025).

Тема 1. *Актуальні проблеми дошкільної освіти. Мета і завдання курсу. Законодавча та нормативно-правова база дошкільної освіти.*

Актуальні проблеми дошкільної освіти. Визначення мети й завдань курсу.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових документів у сфері дошкільної освіти. Базовий компонент (Державний стандарт) дошкільної освіти (2021), структура, формування компетентностей. Освіта дітей раннього та дошкільного віку як перший пріоритет Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року.

Тема 2. *Сучасні тенденції розвитку дошкільної освіти в Україні у контексті світового досвіду*

Визначення поняття «тенденція». Основні тенденції розвитку дошкільної освіти як предмет наукових досліджень. Аналіз тенденцій розвитку дошкільної освіти в Україні крізь призму генези дошкільної освіти в зарубіжних країнах. Порівняльний аналіз тенденцій розвитку дошкільної освіти в Україні та зарубіжжі.

Тема 3. *Формування в дошкільників гнучких навичок як чинник досягнення успіху.*

Поняття гнучких та твердих навичок. Класифікації soft-skills. Навички 4к. Формування гнучких навичок як чинник досягнення успіху дітей дошкільного віку. Форми й методи виховання гнучких навичок. Використання ІІІ для вдосконалення гнучких навичок дошкільників як допоміжний інструмент для батьків та педагогів. Ключові напрями розвитку soft skills через ІІІ.

Актуалізація творчості дітей дошкільного віку.

Проблема розвитку та збагачення емоційного інтелекту дітей дошкільного віку.

«Формула успіху вихователя ЗДО» за методом «П'ять пальців».

Тема 4. *Медіаосвіта дітей дошкільного віку як актуальна проблема сучасного дошкілля.*

Трактування основних понять теми (медіа, мультимедіа, медіазасіб, медіаосвіта, медіаграмотність, медіакомпетентність, медіаосвіта в ЗДО, медіаграмотність дошкільника). Класифікація медіа. Історичні аспекти розвитку медіа в закладах дошкільної освіти. Вплив традиційних та інноваційних медіа на життя дошкільника, профілактика негативних впливів. Аналіз медіа продукції для дітей. Визначення шляхів підвищення рівня медіаграмотності здобувачів дошкільної освіти та студентів магістратури як предмет наукових досліджень.

Тема 5. Інноваційні форми й методи роботи з дітьми раннього та дошкільного віку в контексті сталого розвитку.

Поняття сталого розвитку. Актуальність освіти для сталого розвитку (ОСР) у сучасній дошкільній освіті. Особливості впровадження ідей сталого розвитку у ранньому віці. Сучасні форми організації освітнього процесу на засадах сталого розвитку. Інноваційні методи роботи з дошкільниками. Роль вихователя як фасилітатора та моделі поведінки для сталого розвитку.

Тема 6. Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку.

Поняття фінансової освіти, соціально-фінансової грамотності, фінансових компетентностей. Актуальність проблеми фінансової освіти у ЗДО, її відображення у Державному стандарті дошкільної освіти. Програми фінансової освіти дітей. Програма «Афлатот» як складник Міжнародної програми «Афлатун». Аналіз наукових досліджень проблем фінансової освіти дошкільників. Методи формування соціально-фінансової грамотності. Участь батьків у процесі формування соціальної компетентності й навичок соціальної та фінансової грамотності.

Тема 7. Особливості національно-патріотичного виховання дошкільників в умовах сучасних суспільних викликів.

Особливості національно-патріотичного виховання дошкільників в умовах сучасних суспільних викликів. Трагування основних понять теми (патріотизм, національно-патріотичне виховання та ін.). Аналіз нормативних документів щодо реалізації національно-патріотичного виховання. Характеристика завдань, форм, методів, засобів формування патріотичних почуттів дошкільників. Виокремлення актуальних проблем національно-патріотичного виховання. Національно-патріотичне виховання дошкільників в умовах воєнного стану: адреси й аналіз позитивного досвіду.

Змістовий модуль 2. Сучасні технології дошкільної освіти

Тема 8. Теоретичні аспекти освітніх технологій. Характеристика сучасних освітніх технологій в ЗДО України.

Поняття освітніх технологій. Ігрові та інтерактивні технології. Технологія освітнього геокешинга. Цифрові технології в дошкільній освіті.

Здоров'язбережувальні технології. Технології раннього втручання в Україні та Польщі.

Технології розвитку творчої особистості у дошкільному віці. Технологія образотворення – залюблення дітей у красу.

Тема 9. Інновації у дошкільній освіті зарубіжних країн.

Аналіз інновацій дошкільної освіти у країнах Європи (Польща, Німеччина, Данія, Швеція) та США. Використання ідей в українських ЗДО.

Система дошкільної освіти Польщі. Інноваційні форми й методи виховання дітей раннього та дошкільного віку. Ігри та забави. Педагогіка забави. Використання методики Карла Орфа у межах педагогіки забави. Альтернативні заклади освіти. Лісова дошкільна освіта.

Партнерство батьків та ЗДО у Республіці Польща.

Принципи партнерства батьків та ЗДО (взаємної довіри; взаємного визнавання прав та компетентності; спільності дій (інтеграції дій); взаємної лояльності; обміну інформацією). Зміст взаємодії дошкільних закладів і сім'ї у вихованні дитини на основі партнерських відносин. Типологія батьків у польській педагогічній теорії. Форми організації партнерства дошкільного закладу і батьків. Використання ідей польського досвіду партнерства дошкільного закладу і сім'ї в практиці дошкілля України.

Особливості дошкільної освіти Німеччини. Система дошкільної освіти. Навчання через гру. Соціалізація дитини.

Інновації дошкільної освіти Данії. Зародження лісової дошкільної освіти в Данії.

Особливості гендерного виховання у Швеції.

Система дошкільної освіти у США. Реалізація інноваційних ідей в українському дошкіллі.

Тема 10. Виховання талановитих дітей засобами технології Ш. Сузукі.

Ш. Сузукі як засновник методу розвитку музично-творчих здібностей дітей. Принципи виховання таланту. Використання ідей Ш. Сузукі у вихованні успішних дітей. Виховання талановитих дітей в зарубіжних країнах. Використання ідей в Україні.

Тема 11. Авторські освітні технології.

Технологія М. Монтесорі. Вальфдорфська педагогіка (Г. Штайнер). Технологія психолого-педагогічного проєктування «Радість розвитку» (Т. Піроженко).

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота		лекції	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1.								
Актуальні проблеми дошкільної освіти у контексті Нового державного стандарту дошкільної освіти (2025)								
Тема 1. Актуальні проблеми дошкільної освіти. Мета і завдання курсу. Нормативно-правова база дошкільної освіти.	9	1	2	6	10	1	1	8
Тема 2. Сучасні тенденції розвитку дошкільної освіти в Україні у контексті світового досвіду.	9	1	2	6	10	1	1	8
Тема 3. Формування в дошкільників гнучких навичок як чинник досягнення успіху..	10	2	2	6	9	1	-	8
Тема 4. Медіаосвіта дітей дошкільного віку як актуальна проблема сучасного дошкілля	10	2	2	6	11	1	2	8
Тема 5. Інноваційні форми й методи роботи з дітьми раннього та дошкільного віку в контексті сталого розвитку.	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 6. Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку	10	2	2	6	10	2		8
Тема 7. Особливості національно-патріотичного виховання дошкільників в умовах сучасних суспільних викликів.	10	2	2	6	10	2		8
Разом за змістовим модулем 1	70	12	14	44	74	10	6	58
Змістовий модуль 2.								
Сучасні технології дошкільної освіти								
Тема 8. Теоретичні аспекти освітніх технологій. Характеристика сучасних технологій дошкільної освіти.	24	4	6	14	20	4	2	14

Тема 9. Інновації у дошкільній освіті зарубіжних країн.	11	3	2	6	10	1	-	9
Тема 10. Виховання талановитих дітей засобами технології Ш. Сузукі	7	1	2	4	6	1	-	5
Тема 11. Авторські освітні технології.	8		2	6	10			10
Разом за змістовим модулем 2	50	8	12	30	46	6	2	38
Разом	120	20	26	74	120	16	8	96

5.3. Теми лекцій

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин	
			денна	заочна
1	1	Актуальні проблеми дошкільної освіти. Мета і завдання курсу. Нормативно-правова база дошкільної освіти.	1	1
2.	2	Сучасні тенденції розвитку дошкільної освіти в Україні у контексті світового досвіду	1	1
3	3	Формування в дошкільників гнучких навичок як чинник досягнення успіху.	2	1
4	4	Медіаосвіта дітей дошкільного віку як актуальна проблема сучасного дошкілля	2	1
5	5	Інноваційні форми й методи роботи з дітьми раннього та дошкільного віку в контексті сталого розвитку.	2	2
6	6	Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку	2	2
7	7	Особливості національно-патріотичного виховання дошкільників в умовах сучасних суспільних викликів.	2	2
8	8	Теоретичні аспекти освітніх технологій. Характеристика сучасних технологій дошкільної освіти..	4	4
9	9	Інновації у дошкільній освіті зарубіжних країн.	3	1
10	10	Виховання талановитих дітей засобами технології Ш. Сузукі	1	1
		Всього	20	16

5.4. Теми семінарських занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин	
			денна	заочна
1	1	Актуальні проблеми дошкільної освіти. Нормативно-правова база дошкільної освіти.	2	1

2.	2	Сучасні тенденції розвитку дошкільної освіти в Україні, їх дослідження	2	1
3.	3	Формування в дошкільників гнучких навичок як чинник досягнення успіху.	2	
4.	4	Медіаосвіта дітей дошкільного віку як актуальна проблема сучасного дошкілля.	2	2
5	5	Інноваційні форми й методи роботи з дітьми раннього та дошкільного віку в контексті сталого розвитку.	2	2
6.	6	Формування фінансових компетентностей дошкільників.	2	
7.	7	Національно-патріотичне виховання дітей дошкільного віку в умовах сучасних суспільних викликів	2	
8.	8	Теоретичні аспекти освітніх технологій. Ігрові та інтерактивні технології.	4	2
9.	8	Здоров'язбережувальні технології в дошкільній освіті.	2	
10.	9	Інновації в дошкільній освіті зарубіжних країн	2	
11.	10	Технології формування творчої особистості. Виховання талановитих дітей засобами технології Ш. Сузукі.	2	
12.	11	Авторські технології в дошкільній освіті.	2	
		Всього	26	8

5.5. Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин	
			денна	заочна
1.	1	Проаналізуйте зміни в дошкільній освіті відповідно до нового Закону «Про дошкільну освіту» (2024). Визначте актуальні проблеми дошкільної освіти у контексті рекомендацій МОН щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти у новому навчальному році.	6 / 8	
2.	2	Здійсніть порівняльний аналіз тенденцій розвитку дошкільної освіти в Україні та зарубіжжі.	6 / 8	
3.	3	Проаналізуйте переваги й недоліки використання ІІІ для формування гнучких навичок дошкільників. Підготуйте презентацію «Розвиток та збагачення емоційного інтелекту дітей дошкільного віку».	6 / 8	
4.	4.	Охарактеризуйте на основі аналізу наукових досліджень шляхи (форми, методи, засоби) підвищення рівня медіаграмотності здобувачів дошкільної освіти та студентів магістратури.	6/8	
5.	5	Проаналізуйте праці науковців на теми формування у дошкільників навичок, зорієнтованих на сталий розвиток. Які з відображених форм і методів роботи Ви використаєте у професійній діяльності.	8 / 10	
6.	6	Розкажіть про участь батьків у процесі формування навичок соціальної та фінансової грамотності. Визначте способи підвищення ефективності цього процесу.	6/8	

7.	7	Національно-патріотичне виховання дошкільників в умовах воєнного стану: назвіть адреси й проаналізуйте позитивний досвід (з використанням відеофрагментів).	6 / 8
8.	8	Теоретичні аспекти освітніх технологій. Характеристика сучасних освітніх технологій в ЗДО України. Проаналізуйте навч.-метод посібник URI: http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8215 про використання цифрових технологій в ДО. Визначте актуальні ідеї для професійної діяльності. Проаналізуйте технологію раннього втручання в Україні. Порівняйте технології раннього втручання в Україні та Польщі.	14/14
11.	9.	Підготуйте презентацію про інновації дошкільної освіти однієї з країн світу (окрім визначених для обов'язкового вивчення). Зазначте позитивні ідеї, які доцільно реалізовувати в системі дошкільної освіти України. Порівняйте співпрацю з батьками в Україні та Польщі	6 / 8
10.	10.	Розкажіть про використання технології Сузукі в Україні.	4 / 5
11.	11.	Підготуйте розповідь про одну з авторських технологій, що використовуються в дошкільній освіті. Розкажіть про основні принципи Реджіо-педагогіки. Які з ідей доцільно застосовувати у сучасному дошкільлі.	6/ 10
		Разом	74 год. (стаціонар) / 96 год. (заочне в.)

5.6. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

№ теми	Назва теми		
2	1. Модернізація дошкільної освіти в умовах сучасних суспільних викликів.		
2	2. Використання гумору в дошкільній освіті як актуальна проблема сучасності.		
3, 9	3. Розвиток м'яких навичок (soft skills) через гру в дошкільній освіті Фінляндії.		
4	4. Взаємодія закладу дошкільної освіти та родини у контексті формування медіаграмотності дітей		
4, 9	5. Особливості формування медіаграмотності дошкільників (у зарубіжній країні за вибором).		
5	6. Сучасні тенденції екологічної освіти дітей дошкільного віку у		

	контексті цілей сталого розвитку.		
8, 9	7. Організація ігрової діяльності (у зарубіжній країні за вибором).		
9	8. Модернізація змісту навчання в «материнських школах» (Écoles Maternelles) Франції на сучасному етапі.		
9	9. Дослідницька діяльність дошкільників в зарубіжних ЗДО: використання досвіду в Україні.		
11.	10. Реджіо-педагогіка як досвід альтернативного ставлення до дитинства.		

Виконання ІНДЗ передбачає створення мультимедійної презентації з отриманням такої структури: 1. Вступ. Обґрунтування актуальності теми. 2. Виклад основного матеріалу. 3. Висновки (вказати основні ідеї, які доцільно реалізовувати в українському дошкільлі на сучасному етапі). 4. Список використаних джерел.

Здобувач може запропонувати свій варіант теми ІНДЗ, узгодивши формулювання з викладачем.

6. Форми та методи навчання.

Форми навчання: лекції; практичні заняття (зокрема, практичні заняття у формі творчої зустрічі з практиками дошкільної освіти); консультації (індивідуальні та групові); самостійна робота здобувачів освіти; індивідуальні навчально-дослідні завдання; дистанційне навчання із застосуванням електронної освітньої платформи Zoom; виконання та захист проєктів, презентацій; науково-дослідна робота студентів.

Методи навчання: словесні методи: пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, інструктаж; наочні методи: демонстрація, ілюстрація, використання мультимедійних презентацій, відеоматеріалів; практичні методи: виконання вправ, розв'язування ситуаційних завдань; проблемно-пошукові методи: проблемний виклад, евристична бесіда, дослідницький метод; інтерактивні методи: мозковий штурм, метод проєктів; метод аналізу конкретних ситуацій (case study), діалоги; інформаційно-комунікаційні методи із застосуванням цифрових технологій та онлайн ресурсів.

Гнучкі навички студентів розвиваються на кожному практичному занятті у процесі аналізу дисертаційних досліджень, наукових статей на теми формування навичок 4 к, емоційного інтелекту, організації творчих зустрічей з успішними фахівцями дошкільної освіти відповідно до теми заняття.

Вивчення теми 3. Формування в дошкільників гнучких навичок як чинник досягнення успіху сприяє розвитку гнучких навичок студентів, завдяки ознайомленню з їх структурою, методами їх виховання, методом 5 пальців, а

також вивчення теми 4. Медіаосвіта дітей дошкільного віку як актуальна проблема сучасного дошкілля дає змогу студентам поглибити знання про розвиток критичного мислення як навички 4к.

Опанування ОК спряє розвитку креативності під час виконання завдань практичних занять, виконання ІНДЗ, завдань самотійної роботи.

Рефлексія та самоаналіз. Включення рефлексивних практик, таких як обговорення власного досвіду, допомагає здобувачам краще розуміти свої емоції, сильні та слабкі сторони, а також ставати більш усвідомленими у своїх діях і рішеннях.

Інтерактивне навчання. Використання інтерактивних платформ і технологій, таких як онлайн-курси, вебінари, ігри, дозволяє студентам розвивати адаптаційні та технічні навички, а також підвищувати креативність.

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Актуальні проблеми дошкільної освіти» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- письмові роботи (розробка рекомендацій для батьків, виготовлення підбірок ігор тощо);
- опитування;
- виступи на практичних заняттях;
- презентації результатів виконаних самотійної роботи та індивідуальних завдань.

8. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни «Актуальні проблеми дошкільної освіти» використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на практичних заняттях та виконання ними завдань самотійної роботи;
- модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля;
- підсумковий контроль проводиться в усній формі.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – **екзамен**.

9. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Політика оцінювання

Поточне оцінювання 60 балів.

ІНДЗ - 10 балів

Підсумковий контроль – 30 балів.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1. Усне та письмове опитування; виготовлення методичних рекомендацій для батьків, вихователів, презентацій, кейсів, демонстраційних матеріалів тощо; виконання вправ.	35
Змістовий модуль 2. Усне опитування, письмова робота.	25
Індивідуальне завдання	10
Підсумкове оцінювання	30

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											ІНДЗ	Підс. оцін.	Су ма
Змістовий модуль 1 (35)							Змістовий модуль 2 (25)						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	10	30	100
5	5	5	5	5	5	5	10	5	5	5			

Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання на семінарських заняттях

5 балів: студент демонструє ґрунтовні знання матеріалу практичного заняття в повному обсязі, вільно висловлює думку з проблемних питань заняття, виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

4 бали: студент демонструє повні, систематичні знання із практичного заняття, вільно висловлює думку з проблемних питань заняття, самостійно аналізує події, явища, факти, однак при викладі матеріалу студент допускає несуттєві помилки.

3 бали: студент демонструє знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність у проблемних питаннях заняття, допускає суттєві помилки під час викладу матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача.

2 бали: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу практичного заняття, що складає менше 50 % необхідного обсягу, припускається принципових помилок у виконанні завдань, не знає основної термінології, не вміє логічно висловлюватися.

1 бал: студент демонструє фрагментарні знання практичного заняття, які є частково правильними; відповідь містить суттєві помилки у аналізі подій, явищ, фактів, використанні термінології, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблеми.

0 балів: студент не володіє знаннями з теми практичного заняття, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Навчальний матеріал, опрацьований у процесі самостійної роботи оцінюється на практичному занятті та/або під час консультацій за 5-ти бальною шкалою.

Враховується такі критерії: правильність виконання; відповідність виконаного завдання змісту; повнота розкриття питань; глибина аналізу та критичне мислення; здатність робити обґрунтовані висновки; відсутність ознак плагіату та дотримання правил академічної доброчесності.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

Максимальна оцінка – **10 балів**

1. Обґрунтованість актуальності проблеми.
2. Вміння чітко і якісно викладати свої думки.
3. Повнота у розкритті теми.
4. Самостійність, оригінальність і доказовість суджень.
5. Структурованість викладу матеріалу.
6. Повнота використання літературних джерел, останніх досліджень і публікацій.
7. Обґрунтованість висновків.
8. Наявність конкретних пропозицій про використання розробки у сучасному дошкіллі.
9. Якість оформлення.
10. Точність і правильність відповідей на питання.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для екзамену
90-100	Відмінно (A)
85-89	Добре (B)
75-84	Добре (C)
65-75	Задовільно (D)

60-64	Задовільно (Е)
34-59	не зараховано з можливістю повторного складання (F)
0-33	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (Fх)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. У випадку виникнення конфліктних ситуацій, керуватися нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».

Політика щодо академічної доброчесності: Обов'язково дотримуватися «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка» Списування під час розв'язання тестових завдань та написання контрольних робіт є забороненим. Доцільність та дозвіл використання мобільних пристроїв визначається викладачем у кожному конкретному випадку під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, дуальна форма здобуття освіти, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу.

10. Політика використання ШІ в межах навчальної дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни допускається (часткове) використання систем ШІ для виконання та проєктування завдань курсу, пошуку джерел та редагування тексту із дотриманням «Політики використання штучного інтелекту у науково-технічній та інноваційній діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка» URL: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2026/polityka_AI.pdf

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Нормативні документи.
2. Опорні конспекти лекцій, навчальні посібники.
3. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.
4. Мультимедійний проєктор – демонстрація презентацій до тем лекцій; проєктів, підготованих магістрами щодо актуальних проблем ДО; освітні фільми чи фрагменти; мініфільми про медіаосвітні, арт-терапевтичні технології тощо; мініфільми про освітні системи прогресивних країн світу.
5. Комп'ютер.

12. Рекомендована література

Базова

1. Актуальні проблеми дошкільної освіти: теорія і практика. Навчальний посібник / під заг. ред. проф. С. А. Нікітчиної. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2014. 368 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13946/1/Aktyal_probldoshk_osvitu.pdf
2. Аніщук А. М. Актуальні проблеми дошкільної та інклюзивної освіти: навч. посібн. для студентів другого (магістерського) рівня спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 268 с. <http://lib.ndu.edu.ua/dspace/bitstream/123456789/2920/1/%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82%20%281%29.pdf>
3. Бабюк Т.Й., Пукас І.Л., Каньоса Н.Г. Галаманжук Л.Л. Цифрові технології в дошкільній освіті: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / авт.-упор. Т.Й. Бабюк, І.Л. Пукас, Н.Г. Каньоса, Л.Л. Галаманжук,. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024. 122 с. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8215>
4. Гавриш Н., Саприкіна О., Пометун О. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку: навч.-метод. посіб. для дошкіль. навч. закладів / за заг. ред. О. Пометун. Дніпро : «ЛІРА», 2020. 120 с.
5. Дудник Н., Карпенко О., Свйонтик О. Сучасні технології дошкільного виховання. К.: Видавничий дім «Слово», 2023. 288 с. URL: <http://www.ir.dspu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2110/1/%D0%BE%D1%81%D1%82.%20%D0%94%D1%83%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA%2C%20%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%2C%20%D0%A1%D0%B2%D0%B9%D0%BE%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BA.pdf>
6. Зоря Ю. М., Степанова Н. М. Soft skills для розвитку дитини: емоційний інтелект, комунікація та медіаграмотність. Медіаальбом для наймолодших / За редакцією О. В. Волошенюк. Ілюст. А. О. Павленко. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2021. 42 с.
7. Кузьма І. І. Медіаосвіта в закладах дошкільної та початкової освіти: методичні рекомендації. Тернопіль: Вектор, 2020. 126 с.
8. Лісовець О. В. Національно-патріотичне виховання з основами народознавства: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2022. 111 с.
9. Медіаграмотність і критичне мислення в закладі дошкільної освіти. Навчально-методичний посібник. / За редакцією О.В. Волошенюк; В.Ф. Іванова; Г.А. Дегтярьова. Київ: АУП, ЦВП, 2020. 79 с.
10. Сисоева С., Кристопчук Т. Освітні системи країн європейського союзу: загальна характеристика. Рівне : Овід, 2012. 352 с.

11. Степанова Н. М. Навчальний календарик розвитку критичного мислення. Робочий зошит для дітей старшого дошкільного віку. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 73 с.

Допоміжна

1. Відкриті родинні студії «Фінансова мудрість родинної педагогіки»: навчально-методичний посібник для батьків / авт. кол. Кікінежді О. М., Сампара О. В., Рябова О. Б., Ткаченко Н. В., Лапішко З. Я. та ін. (за заг. ред. Смовженко Т. С.). К.: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. 251 с.

2. Ван Сюаньє «Освітня діяльність та педагогічні погляди Карла Орфа»: дис. доктора філософії; 01 Освіта/Педагогіка, спец. 011 Освітні, педагогічні науки. Харків, 2026. 270 с.

3. Гаврильчук Л. Казкоуспіх: збірник дидактичних матеріалів. Тернопіль: Мандрівець, 2018. 80 с.

4. Гавриш Н. В., Миськова Н. М. Підготовка вихователів до формування у дошкільників навичок, орієнтованих на сталий розвиток. *Народна освіта*. 2020, Вип. 1, С. 67–73.

5. Гавриш Н. Формування навичок, орієнтованих на сталий розвиток, як показника соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку. *Перспективи та інновації науки. Серія Педагогіка*. 2024. № 12 (46). С. 189–200. URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/17826/17884>

6. Геокешинг – це весело! Інноваційний проект з впровадження освітньої технології геокешинг, квест-геокешинг в роботу з дітьми дошкільного віку/ Рабчун Н.О. Нетішин: 2017. 116 с.

7. Гіптерс З. В. Досвід економічного виховання дітей в українській родині: історико-педагогічний аспект. URL: http://dspace.ubs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/761/1/hipters-17_%20experience%20of%20economic.pdf

8. Гладун Л. В. Формування soft-skills у дітей старшого дошкільного віку засобами театралізованої діяльності: дис. наук. ступеня д-ра філософії : 01 : 012. Тернопіль, 2026. 276 с. <https://uacademic.info/ua/document/0826U001384>

9. Гончар Н. Формування готовності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до використання інтерактивних технологій: дис. канд. наук. 13.00.04. К., 2015. 306 с. URL: <https://dspace.vspu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/11a80362-709d-49d8-92b2-c3658acaafe6/content>

10. Даниляк Ю. І. Педагогічні умови формування критичного мислення дітей у сучасному інформаційному середовищі: дис. доктора філософії. 01 Освіта / Педагогіка /011 Освітні, педагогічні науки. Дрогобич, 2026. 218 с.

11. Діхтяренко С. В. Освітні технології як провідний чинник у підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до дослідно-експериментальної роботи. *Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у закладах освіти*: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса: Університет Ушинського, 2024. С.41-45.

12. Діхтяренко С.В. Дослідно-експериментальна робота дітей дошкільного віку: понятійний контент. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Випуск 54. Том 1. С. 175–182. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2022/54/part_1/38.pdf
13. Інноваційні педагогічні технології у підготовці фахівців дошкільної та початкової освіти до роботи в закладах освіти: монографія / за наук. ред. К. Л. Крутій, Л. В. Зданевич. Хмельницький, 2025. 408 с.
14. Інноваційні процеси в розвитку дошкільної та початкової освіти: зб. наук. праць / за заг. ред. Н.А. Басюк. Житомир: вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 346 с.
15. Інноваційні технології в дошкільній освіті: збірник абстрактів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Переяслав-Хмельницький, 28–29 березня 2018 р. / за заг. ред. Л. О. Калмикової, Н. В. Гавриш. Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2018. 266 с.
16. Карпенко О., Загоруйко Л. Безпека життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку. Київ: Видавничий дім «Слово», 2016. 192 с.
17. Касьонова Н. Г. Теорія та методика співпраці ДНЗ з родинами. Кам'янець-Подільський, 2015. 121 с.
18. Клименюк Н. В., Субота Н. І. Виховання гендерної культури в дітей дошкільного віку засобами народної гри. *Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]*. Серія: Педагогіка. 2016. Т. 269, Вип. 257. С. 131–134.
19. Косенчук О. Г. Світові тенденції та напрями розвитку дошкільної освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. Випуск 31 (2-2021) (Категорія «Б») *Pedagogical Education: Theory and Practice*. Issue 31 (2-2021). С. 43 – 56.
20. Крутій К. Освітній простір дошкільного навчального закладу: монографія : у 2 ч. Київ: Освіта, 2009. Ч. 1. 302 с.
21. Крутій К. Л. «Педагогіка калабані»: практична реалізації принципів природовідповідності та здоров'язбереження в закладі дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2019. № 6. С. 3–8.
22. Кузьма І. І. Праксеологічні казки. Тернопіль: Вектор, 2019. 16 с.
23. Кузьма І. Розвиток медіаосвіти дітей дошкільного та молодшого шкільного віку (1959–2018 рр.). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2020. Випуск 1 (46). С. 64–69.
24. Кузьма І. І. Становлення медіаосвіти в закладах дошкільної та початкової освіти України (50-ті – 70-ті рр. XX ст.). *Abstracts of XIV International Scientific and Practical Conference*. Bilbao, Spain, 2020. P. 307–311. DOI: 10.46299/ISG.2020.II.XIV
25. Кузьма І. Формування морально-етичних цінностей дітей старшого дошкільного віку в процесі реалізації медіаосвіти. *Людинознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького ДПУ імені Івана Франка*. Серія

«Педагогіка». № 6/38 (2018). С. 219–228. URL: <http://lssp.ddpu.drohobych.net/article/view/119522>

26. Кузьма І. І. Формування медіаграмотності дітей старшого дошкільного віку: теорія і технологія: монографія / за наук. ред. проф. Чайки В. М. Тернопіль: Вектор, 2019. 188 с.

27. Мачинська Н. І. Тенденції розвитку сучасної системи дошкільної освіти в Україні. *Гуманітарний форум*. 2024. Vol. 2, № 1. С. 30–37. DOI: [https://doi.org/10.60022/2\(1\)-5GF](https://doi.org/10.60022/2(1)-5GF)

28. Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців. Лист Міністерства освіти і науки України від 11.10.2017 року №1/9-546. URL: <http://www.kharkivosvita.net.ua/document/6400>

29. Навчання й виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку у викликах сьогодення: монографія / за заг. ред. О. В. Лобової, І. П. Рогальської-Яблонської. Суми: ФОП Цьома С. П., 2018. 444 с.

30. Найдьонова Л. Щоб дитина грамотно споживала медіа, треба поставити її в позицію творця. URL: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/lyubov_naydonova_schob_ditina_gramotno_spozhyval_a_media_tr_eba_postaviti_ii_v_pozitsiyu_tvortsya

31. Науменко Т. С. Екологічне виховання дітей старшого дошкільного віку засобами авторської казки: автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.08 – дошкільна педагогіка. Київ, 2009. 20 с.

32. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти. Навчально-методичний посібник / за ред. Г. С. Тарасенко. Київ: Видавничий дім «Слово», 2010. 320 с.

33. Перепелюк І. Р. Організаційно-педагогічні умови партнерства дошкільного навчального закладу і сім'ї в Республіці Польща: дис. канд. пед. наук. 13.00.01. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича – ДВНЗ «Прикарпатський університет імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, 2018 р. 265 с. URL: https://svr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/2018/06/dis_Perepeliuk-.pdf

34. Програма з розвитку фінансової грамотності та формування фінансових компетентностей у старших дошкільників «Мої перші гроші». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/doshkilna/2024/07/18/Partsialna.prohrama.z.fin.hramotnosti.dlya.doshkilnykiv-Moyi.pershi.hroshi-18.07.2024.pdf>

35. Радул О. Тенденції розвитку дошкільного виховання в сучасному світі. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*, 2022. № 60. С. 135-144. URL: <http://visnyk.idgu.edu.ua/index.php/nv/article/view/665/581>

36. Ролік В., Гавриш Н., Косенчук О., Піроженко Т. Мої перші гроші: парціальна програма з розвитку фінансової грамотності та формування фінансових компетентностей у дітей старшого дошкільного віку / Вікторія Ролік, Наталя Гавриш, Ольга Косенчук, Тамара Піроженко. Київ, 2024. 45 с.

37. Руденський Р. Є. Формування пізнавальної активності старших дошкільників засобами настільних ігор : дис. ... наук. ступеня д-ра філософії : 01 : 012. Тернопіль, 2025. 307 с.
38. Стягунова О., Степанченко Г, Летенко М. «Економічний ігроленд» як технологія економічного виховання дошкільників. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 11. С. 30–38.
39. Технологія раннього втручання: принципи, алгоритм, зміст: методичні рекомендації. Харків, 2017.
https://iozdp.org.ua/Downloads/Metodichki/kukuruza_2017.pdf
40. Технології та методи організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти: глосарій до курсу для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта /Укладачі: Т.О.Атрощенко, О.С.Дудаш. Мукачево: МДУ, 2025. 49 с.
41. Україна: трансформація системи дошкільної освіти. URL: <https://eurydice.iea.gov.ua/news/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8-%D0%B4%D0%BE%D1%88%D0%BA%D1%96/>
42. Шульга Л. Упровадження технології розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях із малювання. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 23, том 3, 2019. С. 179–183. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/23_2019/part_3/34.pdf
43. Янкович О. І., Гичка В. П. Педагогічні технології в закладі дошкільної освіти: реальність чи вимисел учених? *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія «Педагогіка. Соціальна робота». 2020. Вип. 1 (46). С. 148–152.
44. Янкович О. І. Генеза лісової дошкільної освіти в Польщі та Україні: витоки і сучасність. *Слово. Стратегії. Інновації*: колективна монографія / за заг. ред. О. Турко, О. Янкович. Тернопіль : Вектор, 2022. С. 123–149.
45. Янкович О. І., Гладюк Т. В., Постолук М. І. Раннє втручання як система підтримки дітей із порушеннями розвитку та їхніх батьків у Польщі. *Педагогічний альманах*. 2024. № 55. С. 227–235.
<https://pedalmanac.site/index.php/main/article/view/518/451>
46. Янкович О. І. Педагогіка забави в теорії і практиці початкової та дошкільної освіти України й Польщі. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2017. Випуск 36. С.19 –24.*
47. Chaika V. M., Kuzma I. I., Yankovych O. I., Binytska K. M., Pysarchuk O. T., Ivanova T.V., 2024. Implementing media educational technology in Ukrainian preschool institutions. *Educational Technology Quarterly* [Online],

2024(1), pp.1–19. Available from: <https://doi.org/10.55056/etq.57> [Accessed 20 March 2024].

<http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/33133>

48. Chaikovska A. Сучасні тенденції екологічної освіти дітей дошкільного віку: зарубіжний досвід. URL: <http://journals.uran.ua/swe/article/viewFile/128811/123919>

49. Cláudia F.P. The Impact of Soft Skills Training on the Employability of Brazilian Youth. *Research and Advances in Education*. 2024 Vol.3, No.7. P. 11 -16. file:///C:/Users/Admin/Downloads/2-2200+RAE+2024.7%20(1).pdf

50. Kuzma I. The use of humorous media products at preschool educational institutions and primary schools. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. 2022. Вип. 2 (109). URL: <http://pedagogy.visnyk.zu.edu.ua/article/view/266279>

51. Oliynyk M., Yankovych O. The soft-skills development in preschool education future specialists. *Uczenie się w trakcie życia – aspekty, postulaty, uzasadnienia*. Redakcja naukowa Anna Przygoda, Katarzyna Potaczała-Perz, Stanisław Kowalski. Toruń, Wydawnictwo Adam Marszałek, 2021. s. 303 – 318. <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/23988>

52. Yankovych O. I., Chaika V. M., Ivanova T. V., Binytska K. M., Kuzma I. I., Pysarchuk O. T., Falfushynska H. I. Technology of forming media literacy of children of the senior pre-school age of Ukraine. *Cloud Technologies in Education. Proceedings of the 6th Workshop CTE 2018* (Kryvyi Rih, Ukraine, December 21, 2018) / Kiv, A. E., Soloviev, V. N. (Eds.). CEUR-WS.org, online. P. 126–144. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2433/paper07.pdf>

53. Yankovych O. I. Suzuki Method in the training prospective specialists in preschool education. *Journal of Education, Health and Sport*. 2020; 10(12):162-167. URL: <https://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/JEHS/article/view/JEHS.2020.10.12.015>

54. Yankovych, O., Zharkova, I., Kuzma, I., Chaikovska, H., & Binytska, K. (2025). Safety Culture Development in Future Preschool and Primary Education Specialists in the Conditions of Martial Law in Ukraine. *Journal of Education Culture and Society*, 16(1), 91-107. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/36629>

13. Інформаційні ресурси

1. Академія української преси. URL: <https://www.aup.com.ua/>

2. Базовий компонент дошкільної освіти: [затв. Наказом МОН України № 33 від 12.01.2021 р.] / науковий кер.: Піроженко Т. О.; авт. кол-в: Байєр О. М., Безсонова О. К., Брежнєва О. Г. та ін. 2021. 37 с.

3. Державний стандарт дошкільної освіти. (Затв. Постанов. Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2025 р. № 1557). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1557-2025-%D0%BF#Text>

4. Закон України «Про дошкільну освіту» (2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
5. Закон «Про дошкільну освіту»: що змінилося для громад. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4jd5p7-3tqw&t=22s>
6. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). URL: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/
7. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку /Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с. URL: http://tvogovt.zp.ua/sites/default/files/koncepciya_osvity_ditey_rannogo_ta_doshkilnogo_viku_vid_09_07_2020.pdf
8. Медіаграмотність для дошкільнят: Медіадедективи – це ми. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=7VLFSbv5RUE>
9. Медіаосвіта для дошкільників. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=CmZ0V2VD6ao>
10. МОН України. Дошкільна освіта. URL: <https://mon.gov.ua/tag/doshkilna-osvita?&tag=doshkilna-osvita>
11. Нормативні документи. URL: <https://preschool.moippo.mk.ua/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96-%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8>
12. Положення про заклад дошкільної освіти (в редакції постанови Кабінету Міністрів України № 86 від 27 січня 2021 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2003-%D0%BF#Text>
13. Програми розвитку дітей. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/programi-rozvitku-ditey>
14. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». Наказ Міністерства економіки України від 21 жовтня 2021 р. № 755-21. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>
15. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». Наказ Міністерства економіки України від 28 вересня 2021 р. № 620-21. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-kerivnik-direktor-zakladu-doshkilnoyi-osviti>
16. Про методичні рекомендації щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти у 2026/2027 навчальному році. Лист Міністерства освіти і науки України від 17 серпня № 1/17680-26. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-metodychni-rekomendatsii-shchodo-orhanizatsii-diialnosti-zakladiv-doshkilnoi-osvity-u-20262027-navchalnomu-rotsi>

17. Про схвалення Концепції цифрової гігієни дітей дошкільного віку. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 432-р від 2 травня 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/432-2025-%D1%80#Text>

18. Що пропонує новий закон про дошкільну освіту: короткий огляд змін? URL: <https://nus.org.ua/articles/shho-proponuye-novyj-zakon-pro-doshkilnu-osvitu-korotkyj-oglyad-zmin/>

14. Перелік рекомендованих ресурсів з неформальної та/або інформальної освіти, за результатами проходження яких можуть бути визнані результати навчання з освітнього компоненту

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми дошкільної освіти» для здобувачів освіти надається можливість опанування змістовних елементів освіти тем, модулів тощо) в умовах неформальної освіти. Валідація результатів таких елементів неформального навчання передбачає представлення студентам сертифікату про проходження курсу, участі у тренінгах, конференції та презентації отриманих результатів і сформованих компетентностей та навичок тощо.

Для досягнення програмних результатів навчання та набуття компетентностей з освітнього компоненту здобувачам освіти рекомендується проходження таких курсів, тренінгів, семінарів, тощо:

«Організація освітнього середовища ECERS-3. Практичні епізоди щодо покращення якості дошкільної освіти за міжнародними стандартами» (платформа UNICEF Ukraine);

Онлайн-курс з методики ECERS-3

<https://numo.mon.gov.ua/onlajn-kurs-z-metodiki-ecers-3>

«Інноваційні технології у закладах дошкільної освіти України та зарубіжних країн» (Центр післядипломної освіти ТНПУ імені В. Гнатюка).

Рекомендується використання платформ Edera, Дія. Освіта, UNICEF Ukraine, Coursera, Prometeus.

15. Комунікація та етика взаємодії

Комунікація між викладачем і здобувачами освіти здійснюється під час занять, консультацій, через корпоративну електронну пошту та систему дистанційного навчання. Консультації проводяться згідно з графіком або за попередньою домовленістю.

У разі відсутності на занятті з поважних причин здобувач освіти повинен повідомити викладача та відпрацювати пропущений матеріал у встановленому порядку.

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів взаємної поваги, академічної доброчесності, толерантності та професійної етики. Під час спілкування очікуються коректність, відповідальність, конструктивний діалог і повага до думок інших учасників освітнього процесу.